

DOV BOTLEK SPIJKENISSE

CLUBKRANT

2019-NR.1 HET VOORJAARS NUMMER

Wij zijn ook te vinden op: WWW.DOVBOTLEK.NL

DOV Botlek Evenementen

Voorzitter

Peter Blanker

Secretaris

Jaco Heuvelman

jaco.heuvelman@ziggo.nl

Adres secretariaat

Beltmolen 15
2992 DA Barendrecht

Penningmeester
Rekeningnummer

Martin Ruisch
Rabo Bank Hoeksche Waard
NL59RABO012.54.77.805

Algemeen bestuurslid

Michael Ruisch
Paul Bithray

Redactie clubkrant
SVP Kopij mailen naar:

Max Mersel
MaxMersel@Gmail.com

Vertrouwenscontactpersoon

Adri Broersen
T: 06-40973680

Van de voorzitter

Om maar met de deur in huis te vallen: Ik verwacht niet dat we "Auto te Water" nog gaan organiseren. Er moeten nog wat afspraken gemaakt worden tussen het zwembad en de Stichting Auto te Water, maar vanuit het Rivièrabad blijft het erg stil, Te stil...

Daarnaast heeft het bestuur een aantal maatregelen genomen om het grote verlies van leden en de daarmee verbonden daling van inkomsten op te vangen. Dat hebben jullie allemaal kunnen lezen in de brief die we hebben gestuurd. Ook de samenwerking met MaiDiving gaan we intensiveren: Laura en Vincent verzorgen diverse persluchttrainingen en die trainingen stellen we ook open voor niet-leden. Al die trainingen brengen we overigens terug naar één uur. Indien nodig kunnen we verlengen, maar in de begroting hebben we de 10x een half uur extra verwijderd.

De website wordt ook aangepast, met een nieuwe webmaster (Laura) en daarom gaan we meer met sociale media doen. Verder blijven we gewoon dezelfde enthousiaste vereniging. We organiseren weer een Paasduik, het Zeelandweekend en in het najaar proberen we een duikreisje naar de mijnen in België te maken.

Voor nu wens ik jullie weer veel leesplezier.
Onderwatersport veilig!

Peter Blanker

VOG 2019

De NOB heeft vanaf 2019 iedere instructeur verplicht om een **VOG** (Verklaring Omtrent Gedrag) te hebben. Als lid van een sportvereniging kan deze gratis aangevraagd worden, mits er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Een verslagje over dat traject lezen jullie elders.

*Let wel deze verplichting vanuit de NOB geldt **alleen** voor NOB instructeurs, dus niet voor:*

- *) instructeurs van een andere duikorganisatie;*
- *) trainers, niet zijnde NOB-instructeurs;*
- *) andere vrijwilligers.*

Wellicht is het goed dat we als vereniging nadenken of we dit voor anderen ook willen instellen.

7-Stappen voor het aanvragen van een VOG

Voor het aanvragen van een VOG zijn er een 7-tal stappen die verenigingen moeten doorlopen:

1. Meld je vereniging aan op de website: www.gratisvog.nl

Voer de gegevens van je vereniging in. Om in aanmerking te komen voor een gratis VOG regeling moet een vereniging preventief beleid hebben. Dit houdt in dat de vereniging beschikt over gedragsregels, een aannamebeleid en het hebben van een vertrouwenscontactpersoon.

2. Vraag e-Herkenning aan

Mag je vereniging gebruikmaken van de regeling? Vraag dan een eHerkenning aan. Vergelijk het met DigiD, maar dan voor organisaties. Mocht je dit als vereniging al hebben, kun je deze stap overslaan. Voor de VOG-aanvraag is betrouwbaarheidsniveau EH1 voldoende. Er zijn diverse aanbieders van eHerkenning en de kosten variëren van €0 – 20 per jaar.

3. Je krijgt een melding

Van het contactpunt krijgt je vereniging een e-mail dat de aanvraag naar het Ministerie van Veiligheid en Justitie is doorgestuurd en in behandeling wordt genomen. Mocht er informatie ontbreken of vragen oproepen, dan krijgt je vereniging een verzoek om aanvullende informatie.

4. Goedkeuring (of afwijzing) van het ministerie

Het ministerie heeft 8 weken om de aanvraag te beoordelen, vanaf het moment dat het contactpunt de aanmelding doorstuurt. De goedkeuring wordt via de mail bekend gemaakt, een eventuele afwijzing schriftelijk.

5. Aan de slag!

Wanneer uw organisatie een e-mail heeft ontvangen dat de vereniging is toegelaten tot de regeling, kunt u gratis VOG's voor de vrijwilligers klaarzetten. Je geeft aan waarop iemand gescreend moet worden: omgang met personen en minderjarigen (profiel 84) en/of mensen met een verstandelijke beperking (profiel 85) en vult de naam en het e-mailadres van de vrijwilliger in. De betreffende vrijwilliger krijgt een link om de rest van de gegevens in te vullen.

6. De vrijwilliger vult het formulier in

De vrijwilligers die gescreend worden, loggen in met DigiD, vullen de gegevens aan en geven akkoord. Vervolgens wordt de screening uitgevoerd. Als de aanvraag wordt goedgekeurd, ontvangt de vrijwilliger binnen acht weken de VOG.

7. VOG inleveren bij de vereniging

De vrijwilliger levert de originele VOG in bij de club. Klaar!

Hallo DOV-leden

Op de laatste ALV van de NOB op 23-06-2018 is het besluit genomen dat alle instructeurs een **VOG** (verklaring omtrent gedrag) verplicht moeten gaan hebben.

Om de instructeurs niet op kosten te jagen konden verenigingen via de NOB een gratis VOG aanvragen.

Ergens eind september (na mijn vakantie) heb ik mij op deze materie gestort.

Het begint met het 7 stappenplan wat ik heb bijgevoegd.

Punt 1 begon al lekker.

We hebben geen vertrouwenspersoon, we beschikken niet over gedragsregels, en een aannamebeleid voor vrijwilligers ontbreekt ook bij ons.

Goede raad was niet duur.

Website aangepast met de regels van het NOC/NSF dus wie kon ons wat maken.

Peter heeft mijn naam op de website gezet dat ik (Adri Broersen) de **VCP** (vertrouwenscontactpersoon) was en de aanvraag verstuurd.

Op 9 januari 2019 kreeg ik onderstaande mail

Geachte A. Broersen,

Wij hebben uw aanmelding doorgestuurd naar het CIBG, de organisatie die de toetsing doet voor ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Het CIBG kijkt nu of uw organisatie aan de voorwaarden voldoet om deel te nemen aan de Regeling Gratis VOG. Het CIBG heeft maximaal 8 weken om een besluit te nemen. Als het CIBG u toelaat tot de regeling, ontvangt u hierover een mail. Als het CIBG u niet toelaat,

stuurt zij u schriftelijk bericht op het adres waaronder u bekend staat bij de Kamer van Koophandel. Het CIBG probeert zo snel mogelijk uitsluitsel te geven. Meer informatie over de procedure vindt u hier: www.gratisvog.nl/procedure.

Uw KvK-nummer is: 40386168. Reageren op dit bericht kan onder vermelding van uw KvK-nummer.

Met vriendelijke groet,

Namens het team Regeling Gratis VOG van NOC*NSF

vog@nocnsf.nl

www.nocnsf.nl/vog

Ik was weer 1 stap verder.

Op 8 februari kreeg ik bijgaande afwijzing.

Onderwerp Voornemen tot afwijzing

Geachte heer/mevrouw,

Op 9 januari 2019 heeft u namens DOW Onderwatersport-Vereniging "Botlek" verzocht te beoordelen of de voormelde organisatie in aanmerking komt als VOGorganisatie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Regeling gratis VOG voor vrijwilligers (Stcrt. 2018, 60474).

In deze brief laat ik u weten dat ik het voornemen heb om de aanvraag af te wijzen.

Hieronder kunt u lezen wat daarvoor de redenen zijn. Ook geef ik u de gelegenheid om op mijn voornemen te reageren.

Relevante regelgeving Om in aanmerking te komen als Gratis VOG-organisatie moet worden voldaan aan de gestelde eisen in de Regeling gratis VOG voor vrijwilligers. (hierna: de Regeling).

Gelet op artikel 2, eerste lid van de Regeling dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- a. de organisatie is een privaatrechtelijke rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid of een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld;
- b. binnen de organisatie werken vrijwilligers met kwetsbare personen;
- c. de voor de organisatie werkzame vrijwilligers zijn niet reeds op grond van wet- of regelgeving gehouden om een verklaring omtrent het gedrag aan te vragen; en
- d. de organisatie hanteert een actief en gedegen preventie- en integriteitsbeleid.

Relevante feiten en omstandigheden Uit de door de DOW Onderwatersport-Vereniging "Botlek" verstrekte informatie blijkt dat er niet voldoende aan de gestelde criteria wordt voldaan om in aanmerking te komen als Gratis VOG- organisatie.

De Stichting voldoet niet aan een actief en gedegen preventie- en integriteitsbeleid. Onder een actief en gedegen preventie- en integriteitsbeleid vallen bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon, gedragsregels, aannamebeleid of een andere maatregel die positief bijdraagt aan een veilige (vrijwilligers)organisatie. Bij voorkeur mag deze andere maatregel afkomstig zijn uit de bestaande toolkits en handreikingen van de website www.nocnsf.nl/grensoverschrijdendgedrag. De organisatie moet minimaal aan twee van vorenstaande elementen voldoen. DOW Onderwatersport-Vereniging "Botlek" voldoet momenteel enkel aan de gedragsregel. De vertrouwenscontactpersoon moet een neutrale positie hebben binnen de vereniging. U geeft in uw aanvraag aan dat uw

vertrouwenscontactpersoon voorzitter is. Op uw website staat hij tevens genoemd als secretaris. Dit is beide geen neutrale positie en kunnen wij dus niet als geldig criteria beoordelen.

Voornemen Gelet op het vorenstaande, heb ik het voornemen om de aanvraag om uw organisatie aan te merken als VOG-organisatie, af te wijzen. Zienswijze naar voren brengen Voordat ik een beslissing neem, stel ik u in de gelegenheid uw zienswijze naar voren te brengen. Uw zienswijze zal ik bij het nemen van mijn beslissing mee laten wegen. Binnen twee weken reageren Ik stel u hierbij in de gelegenheid binnen drie weken na dagtekening van deze brief een reactie te geven op dit voornemen. Als u op tijd reageert, zal uw reactie worden betrokken in de definitieve besluitvorming.

U kunt uw reactie per e-mail sturen aan contactpunt NOC*NSF. De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, namens deze, het hoofd van de afdeling Registers en Knoop punten van het Agentschap CIBG,
Mevrouw J.C.H. (Jacqueline) Konings

Dus maar weer gemaild, de website aangepast, contact gezocht met de NOB en in februari kreeg ik opnieuw de bevestiging dat de VOG weer aangevraagd kon worden.

Na wederom heen en weer gemaild te hebben, mij afgemeld als secretaris van de club werden wij tot onze grote vreugde toegelaten tot de site waarop ik voor onze instructeurs een aanvraag tot het verkrijgen van een VOG kon doen.

Voor 8 instructeurs was dit een half uurtje werk, want ik moest 8 keer voor iedereen 2 x mail adres invullen en een vragenlijst doorlopen.

Als het goed is heeft nu iedere instructeur een gratis VOG kunnen aanvragen, maar dat dit zo veel moeite zou gaan kosten had ik vooraf niet voorzien.

Adri Broersen (ex-secretaris, maar nu **VCP** = vertrouwenscontactpersoon van DOV-Botlek)

Even voorstellen

Onze nieuwe secretaris: **Jaco Heuvelman**, geboren op 1 mei 1970 te Rotterdam. Is *bijna* getrouwd (per 2-5-2019) met Sandra. Heeft zijn opleiding Technische Computer Kunde gedaan bij de Christiaan Hygensschool te Rotterdam. Momenteel al bijna 10 jaar werkzaam als Developer bij een groot Internationaal Transportbedrijf. Zijn andere hobbies zijn Wandelen, Geocaching, Gezelschapsspellen.

Mijn duikcertificaten zijn een ster en een specialisatie onderwaterfotografie. Wel eens een poging gedaan voor twee ster, maar dat wil niet echt vlotten. Duiken doe ik alweer bijna 10 jaar en heb dacht ik iets van 130 duiken gemaakt in o.a. Egypte, Lanzarote, maar vooral in Nederland. Mijn leukste stek vindt ik nog steeds de Zeelandbrug.

Ik weet niet of er al veteranen bij de vereniging zijn, maar tijdens mijn militaire dienstdienst ben ik uitgezonden geweest naar Bosnie en heb daar bij de verbindingdienst gewerkt midden in Sarajevo.

Waarom gekozen voor de functie van Secretaris? Adri had dit aan mij gevraagd en ik vond het wel leuk om mezelf nuttig te maken voor de vereniging. In het verleden ben ik ook wel eens penningmeester geweest bij de duikvereniging "de Grot" in Rotterdam. Ook was ik daar de webmaster om de website opnieuw op te zetten.

Per 13 april wordt *ons* adres: Beltmolen 15, 2992 DA, Barendrecht.

Aldus **Jaco Heuvelman**, onze nieuwe secretaris.

Nieuwjaarsduik 2019

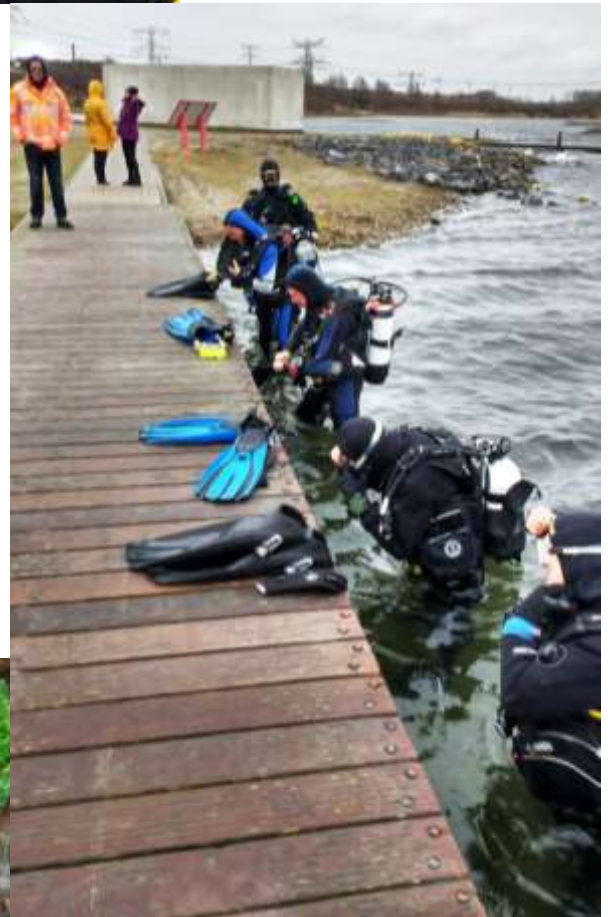
Vijf echte diehards gingen zondag 13 januari 2019 het koude water in, waarvan er twee, Peter en Pascal Gunneweg met hun wetsuits en Michael, Henk en Paul met hun droogpakken. Pascal had lekker warm water van thuis meegenomen en goot dit in zijn kraag als voorverwarming. Hij had ook maar 100 bar in zijn fles, maar ja, hij gebruikt ook maar de helft van wat de anderen

gebruiken. Henk kreeg pijn in zijn oren en ging maar 5 meter diep, de anderen 20 tot 30 meter in het 5 graden "warme" water van het Oostvoornesemeer.

De supporters zijn echter snel, na het kopje onder gaan van de duikers, de warme "Stormvogel" in gedoken voor een kop warme chocomel met ! Behalve Martin, want hij was de Divemaster en moest op zijn koude post blijven.

Het was weer een geslaagde Nieuwjaarsduik en na een korte Nieuwjaarstoespraak van de Voorzitter sloten we de traditionele Nieuwjaarsduik af met een heerlijke (door ons zelf betaalde) warme lunch.

Max

Goed om te weten: Wat te doen bij een duikongeval

Het hyperbaar centrum te Goes, **MCHZ**, is de enige hyperbare kamer die voor de opvang van duikslachtoffers zorgt in Nederland. Het centrum heeft zich samen met het ADRZ, het Admiraal de Ruyter Ziekenhuis, ontwikkeld tot een level II duikongevallen opvang.

Bij spoed en dus het vermoeden van een duikongeval dient 112 gebeld te worden. Dit heeft hoogste prioriteit voor ambulancevervoer en traumaopvang. Er staan duikerartsen 24/7 klaar om een eventuele recompressie te verrichten.

Klachten kunnen direct bij het opstijgen ontstaan en dienen zeer serieus genomen te worden. Wees attent op bewusteloosheid, verwardheid, verlammingen, spraakstoornissen, gevoelsstoornissen, tintelingen en huidverkleuringen die ook nog uren na de duik kunnen ontstaan.

Duiken kan zelfs leiden tot de dood.

Adequate opleiding en nauwkeurige voorbereiding is dus essentieel voor de sportduiker. Bedenk hierbij dat alleen de beroepsduiker door wet- en regelgeving wordt beschermd en de sportduiker niet. Aansluiten bij een duikvereniging, die kennis en ervaring deelt is noodzakelijk.

De sportduiker is dus zelf verantwoordelijk voor zijn eigen veiligheid.

Onze hyperbare kamer is altijd bereikbaar, via **+3188125000** voor overleg, eventuele behandeling en voor duik-medische keuringen: www.hyperbaarcentrum.nl.

De recompressie behandeling wordt in de hyperbare kamer gedaan door de druk te verhogen naar 2,8 atm. zodat gasbellen verkleinen en sneller verdwijnen uit de bloedbaan en leidt tot genezing.

Albert van den Brink, Hyperbaar centrum Goes

Evenementen kalender 2019

Voor volgend jaar staan gaan we een aantal evenementen organiseren waarvoor we de data alvast met jullie willen delen. Bij interesse hou ze alvast vrij in de agenda.

Datum	Dag	Activiteit
5 april	vrijdagavond	EHBO-cursus door Maarten in de kantine 19u30 uur tot 20u45
22 april	Maandag 2 ^e paasdag	Paasduik Koepeltje Scharendijke Verzamelen 10:00 uur Na de duik een Paaslunch
24-25-26-27 Mei	Vrijdag t/m Maandag	Zeeland Weekend Port Zeelande Huisjes zijn geboekt – Als je nog mee wilt geef je snel op Meer info Bij Michael en Martin Ruisch
16 Juni	Zondag	BBQ Duik Dreischor Parkeerplaats Verzamelen 10:00 uur
21 Juli	Zondag	Onderwater oriëntatie (specialty) Duik Oostvoornse meer Verzamelen 10:00 uur Met Soep en versnaperingen

Hou je mail en onze DOV-WhatsApp groep in de gaten voor verdere informatie.

Deze volgt later nog.

Gaarne jullie verhalen en duikfoto's

voor 10 mei 2019

e-mailen naar MaxMersel@gmail.com

voor het Zomernummer 2019.

EHBO-trainingen

Beste leden en familieleden,

Tijdens evenementen, zwembadtrainingen en natuurlijk ook in het dagelijks leven kan er altijd een ongelukje gebeuren.

We hebben binnen de vereniging een mooie **Zuurstof-** en **EHBO-koffer** en een **AED** en er zijn ook een aantal leden die in het bezit zijn van een EHBO diploma. Dit is natuurlijk heel erg goed, maar het kan voorkomen dat bij een buiten duik of zwembad training een van deze mensen niet aanwezig is.

Maar thuis kan er natuurlijk ook iets gebeuren waar geen EHBO'er aanwezig is.

Daarom heb ik het idee om voor geïnteresseerden een aantal vrijdagavonden (vier of vijf) van **19.30 tot 20.45 uur** instructie te geven hoe te handelen en te verbinden bij verschillende verwondingen.

Les gegeven wordt volgens de richtlijnen van het Oranje Kruis waarbij ik zelf EHBO instructeur ben. Gezien er tijdens het oefenen verbandmiddelen gebruikt worden vraag ik een kleine bijdrage van € 2,50 p.p. per avond, tevens heb ik nog een aantal EHBO boekjes welke voor € 5,- te koop zijn. (normale prijs € 29,50).

Als je interesse hebt in deze EHBO-instructie avonden gaarne zo spoedig mogelijk je aanmelding mailen naar m.m.vandoeselaar@versatel.nl en of je een boekje wil hebben, want we willen al op vrijdagavond **5 april** gaan starten in de kantine.

Maarten van Doeselaar

Deze Zeeslang blijkt geen zeewater te kunnen drinken

En toch sterft 'ie niet van de dorst. Rara, hoe kan dat?

De samengedrukte zeeslang (*Hydrophis platurus*) is één van de weinige slangen die in open zee kunnen leven. Zo rond de evenaar komt de slang wereldwijd – behalve in de Atlantische Oceaan – voor. En je zou denken dat de slang zich daar in ieder geval geen zorgen hoeft te maken over de drinkwatervoorziening. In de oceanen is tenslotte water genoeg te vinden. Maar recent onderzoek wees uit dat *H. platurus* helemaal geen zout zeewater kan drinken.

Regen

En dus kan het zomaar gebeuren dat je in het hartje van de oceaan een dorstige samengedrukte zeeslang aantreft. Een nieuwe studie onthult nu hoe de zeeslangen voorkomen dat ze in die grote oceaan doodgaan van de dorst: ze wachten tot het gaat regenen. Tijdens zware regenbuien kan het zoutgehalte aan het oppervlak van de oceaan tijdelijk flink afnemen. En zo ontstaat er water dat de samengedrukte zeeslang wel kan drinken. Dat schrijven onderzoekers in het blad *PLoS ONE*. De onderzoekers bestudeerden zeeslangen in de wateren van Costa Rica. De samengedrukte zeeslang brengt zo'n zes tot zeven maanden per jaar in deze zoute wateren door. De onderzoekers visten 99 zeeslangen uit het water: sommige kort voor het regenseizoen aanbrak. Anderen kort daarna. Vervolgens boden de onderzoekers de zeeslangen

drinkwater aan. Van de zeeslangen die kort voor het aanbreken van het regenseizoen uit het water waren gehaald, nam 80% dat aanbod gretig aan. Van de zeeslangen die kort na de start van het regenseizoen uit het water waren gehaald, bleek slechts 13 procent interesse te hebben in het drinkwater van de onderzoekers. Het wijst er sterk op dat laatstgenoemde slangen hun dorst reeds met regenwater hadden gelest.

Het onderzoek beantwoordt vragen, maar roept ook nieuwe op. Hoe lokaliseren de zeeslangen het minder zoute water aan het oppervlak? En hoe nemen ze dat vervolgens precies tot zich? Een antwoord vinden op die vragen is volgens onderzoeker Harvey Lillywhite heel belangrijk "met het oog op afnames en uitsterven van bepaalde soorten zeeslangen". Ook kan het meer inzicht geven in hoe zeeslangen beïnvloed worden door klimaatverandering en daarmee samenhangende veranderingen in neerslag.

De KNRM lanceert in het eerste weekend van februari op Duikvaker de campagne 'Veilig duiken? Duikvlag gebruiken'. Duikers worden bewust gemaakt van het belang van de duikvlag - niet alleen voor hun eigen veiligheid maar ook voor de veiligheid van andere watergebruikers.

Geen duiker die eraan moet denken! Je bent aan het duiken en ineens hoor je het geratel van een ankerketting. Het zal toch niet dat je een anker op je hoofd krijgt? Of je duikt op een wrak en ineens zie je twintig vislijnen met haken om je heen neerkomen? Net zomin zit een schipper zit erop te wachten

dat duikers vlak voor zijn varende boot aan de oppervlakte komen. Helaas zijn dit geen fictieve voorbeelden – het gebeurt echt. Maar dergelijke situaties kunnen worden voorkomen door een duikvlag te gebruiken.

De campagne ‘Veilig duiken? Duikvlag gebruiken’ is door de KNRM ontwikkeld in samenwerking met partners uit de duikbranche en wordt dan ook breed gedragen. Via de campagne worden duikers bewust gemaakt van het grote (levens)belang van een duikvlag en worden andere watergebruikers geattendeerd op de betekenis van de vlag.

Bij bootduiken is het duikschip verplicht de duikvlag -in Nederland de A-vlag- te voeren. In het geval van kantduiken is het verstandig om de vlag aan de kant of op een boei te plaatsen. Voor de scheepvaart en andere watergebruikers is dit het teken dat er wordt gedoken en zij op minimaal 100 meter afstand van de vlag moeten blijven.

Olaf Tompot, coördinator preventie bij de KNRM, vertelt: "We zijn blij dat we als KNRM met al onze samenwerkingspartners een bijdrage kunnen leveren aan nog meer veiligheid op en rondom het water. Gelet op de actuele berichtgevingen over bijna-ongevallen zijn we blij dat zowel de doelgroep duikers alsmede de pleziervaart en beroepsvaart de schouders eronder willen zetten om deze campagne tot een succes te maken. We zijn ervan overtuigd dat door de effectieve samenwerking een groot publiek bereikt kan worden."

Speciaal voor deze campagne heeft de KNRM een duikvlag ontwikkeld. Deze is verkrijgbaar via www.knrm.nl/duikers waar bovendien meer informatie over deze campagne en veiligheid voor duikers is te vinden.

Duikvlag

Om duikers te helpen veilig te duiken is een speciale duikvlag ontworpen die aan de wal geplaatst kan worden om de duiklocatie vanaf de wal zichtbaar te maken. De duikvlag heeft een formaat van 87 x 68 cm, is gemaakt van weerbestendig zeildoek. Twee buigzame stokken fungeren als uithouders, zodat de vlag altijd volledig zichtbaar is. Maak het kruis vast met het lijntje. Met klittenband en lijntjes kan de vlag worden bevestigd aan een hek, paal, mast etc. Met een slotje kan de vlag door de oogjes worden vastgezet. De vlag is éénzijdig, dus alleen aan de voorzijde herkenbaar als duikvlag. De voorzijde heeft een etiket met uitleg voor passanten. De achterzijde heeft een etiket waarop naam, e-mailadres of telefoonnummer van de eigenaar kan worden genoteerd, zodat een vergeten duikvlag kan worden terugbezorgd. De opgerolde vlag wordt in een koker geleverd. Bewaar de vlag in de koker om verlies van de buigstokken te voorkomen. Meer informatie over de duikvlagcampagne en andere veiligheidsinformatie voor duikers is te vinden op de website: www.knrm.nl/duikers.

DOV- Botlek in het nieuw.....

*De nieuwe Polo en T-shirts voor de duikvereniging zijn klaar.
Ik mag wel zeggen dat ze er erg leuk zijn geworden.
Voor het logo hebben we een kleuren badge laten maken
(deze is geheel gestikt) en wordt aan de voorzijde geplakt (geperst).*

*Voor de tekst hebben we gekozen
voor een zeefdruk en deze staat aan de
achterzijde.*

*Polo: merk Stedman,
65% polyester & 35% cotton.
T-shirt: merk Stedman 100% cotton.*

*Verder heb ik een sweater laten maken
(zwart) en ook deze viel in heel goede
aard,
ook was er vraag voor vliestruien en
hemdjes (voor de dames).
Verder is er een mogelijkheid voor een*

baseball pet met logo.

*Wil jij een polo, T-shirt, sweater
bestellen, laat per email aan*

*Ingrid-Ruisch@hetnet.nl
weten:*

Graag met vermelding van:

Naam:

Wat je wilt bestellen:

Maat:

Aantal:

*De kosten van de bestelling, na
verleg met Martin Ruisch,
Tel:06- 46358145
kun je overmaken naar
o.v.v. kleding.*

NL59RABO012.54.77.805 penningmeester van DOV-

Ik zie jullie bestellingen graag tegemoet!!!

Zeelandweekend 2019

Voor 2019 zijn we al weer druk bezig met de voorbereidingen van de volgende editie van het zeelandweekend.

De afgelopen jaren hadden we er voor gekozen om op een locatie neer te strijken dicht bij de duikplaatsen. Dit had tot gevolg dat het voor de niet duikende partners een hele operatie was om tijdens de afwezigheid van de duikers iets te ondernemen.

Voor het aankomende jaar willen we dit oplossen door terug te keren naar onze oude vertrouwde omgeving bij Port Zeelande. Alleen niet op de camping in tent of caravan maar zoals nu gewend in bungalows.

Het weekend waar dit alles in gaat gebeuren is van **24 t/m 27 mei 2019** en we hopen dat we er net zoals afgelopen jaren een geslaagd weekend van kunnen maken.

De voorlopige bekende planning bekijkend met vijf a zes duiken, de mogelijkheid om van het subtropisch zwembad en plaza van het park gebruik te maken en met Renesse om de hoek moet dit toch wel gaan lukken.

Ook voor de inwendige mens wordt weer gezorgd, bij aankomst op vrijdag hoeft niet iedereen voor zich zelf iets te maken, maar wordt het avond eten verzorgd. Traditioneel wordt er op de Zaterdagavond een **BBQ** georganiseerd.

Om dit te kunnen doen, willen we graag weten wie we dit weekend mogen verwelkomen zodat we de bungalows kunnen boeken. Om te voorkomen dat we

allemaal over het park verdeeld zitten, zouden we uiterlijk 31 december willen weten of we één of meerder bedden voor je moeten reserveren.

De kosten zijn **€ 120,= P.P** Dit is voor de accommodatie, vrijdagavond diner en de BBQ

Bij de aanmelding verwachten wij een aanbetaling van **€ 45,= p.p.** voor de reeds gemaakte kosten. Het resterende bedrag van € 75,= te voldoen voor 20 maart 2019.

We zien jullie aanmeldingen graag per mail z.s.m.aan: **ingrid-ruisch@hetnet.nl** tegemoet. Opgeven betekent overigens wel dat je er aan vast zit. Als de bungalows geboekt zijn, kan dit niet meer geannuleerd/gerestitueerd worden.

Basis-uitrusting **Circuit training**

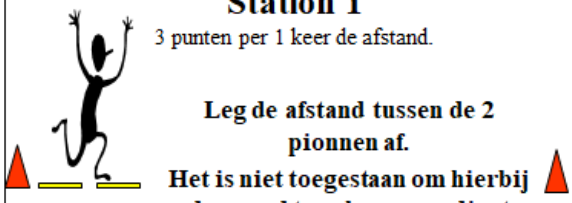
Op vrijdag 18 januari moest ik weer eens een training geven. Op het rooster stond dat ik iets met de basis uitrusting moest doen. Nu zijn basis uitrusting training over het algemeen wat saai en aangezien we al tijd geen circuit training hadden gehad, heb ik maar een oude circuit training uit de kast getrokken. (dat doe je tenslotte ook af en toe met je basis uitrusting).

De onderstaande oefening zijn met veel plezier uitgevoerd door Marco, Amber, Robbert, Adri, Ronald, Jaco, Pascal P, Paul, Leo en Sil.

Helaas had ik de tijd wat ruim ingeschat en was de laatste oefening voor iedereen niet mogelijk.

Onderaan dit stukje staat nog de standen die ik overgeschreven heb van de formulieren. Gezien het grote verschil in de getallen, is er of flink gesjoemeld of zijn de formulieren niet helemaal goed ingevuld..... (aangezien de familie van Doeselaar er niet was, zal mijn uitleg wel niet helemaal goed zijn geweest ☺).

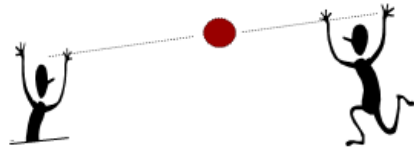
Station 1
3 punten per 1 keer de afstand.

Leg de afstand tussen de 2 pionnen af.
Het is niet toegestaan om hierbij de grond te raken en er dient gebruik te worden gemaakt van de gele plankjes.

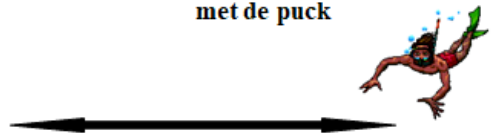
Station 3
1 punt per gooi

Gooi zo vaak mogelijk de bal vanuit het water naar de buddy op de kant

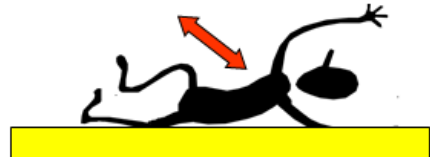
Station 2
2 punten per baan

Zwem zoveel mogelijk banen onderwater (tot het midden van bad) met de puck

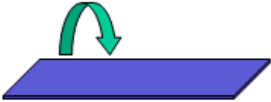
Station 4
1 punt per site up

Doe zoveel mogelijk site ups

Station 5
3 punten per gedraaide mat

Draai zo vaak mogelijk de mat om (onderste boven).

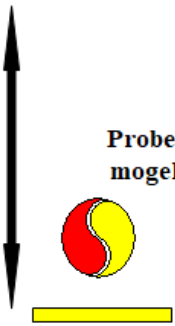
Station 7
1 punt per overgehouden seconde

Bouw onderwater zo snel mogelijk een voetbal doel

Station 6
1 punt per keer.

Probeer met het plankje zo vaak mogelijk de bal hoog te houden.

Station 9
2 punten per spijker

Sla onderwater spijkers en schroeven in het stuk hout.

	Marco	Amber	Robert	Adri	Ronald	Jaco	Pascal	Paul	Sil	Leo
Station 1: Lopen over plankjes			5	5	7	5		4	5	3
Station 2: OW hockey	4	6	4	4	4	2		1	4	4
Station 3: Bal overgooien	144	111	80	70	70	68	75	45		
Station 4: Site up	14	5			49	31		7	30	38
Station 5: Mat omdraaien	120	105	10	20	54	51			189	150
Station 6: Bal omhoog houden	194	15	455	61	80	80	50	96	75	85
Station 7: Voetbal bouwen	245 sec	147 sec	5 sec	0 sec	0 sec	0 sec	50	60		
Station 9: Spijkers slaan				9	8		6	5	4	3

Circuit training door en verslag van Pascal Gunneweg.

[Duikersgids app](#)

Hou je van duiken in Zeeland, elders in Nederland of waar dan ook? Log je berichten ook met de gratis DUIKERSGIDS app. Dit is de ideale tool om je

duikervaringen te delen met anderen.

Een paar vrijdagen geleden liepen de waterpoloërs de kantine uit en meldde dat het de week erna een pub-quiz van de Kempvis was in de kantine (op vrijdag).

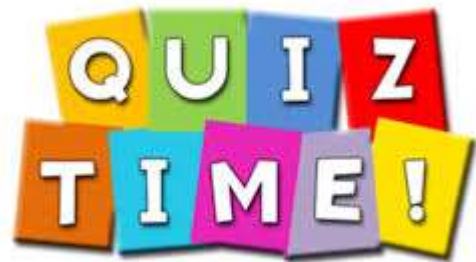
Na wat gezoek in de mail van Martin bleek dat de kantine beheerder dat inderdaad een paar maanden ergens wat verborgen in een mailtje had vermeld.... We mochten wel in de kantine wat drinken na afloop, maar het zou wel wat druk zijn. Nu heb ik in het in verleden een paar keer meegedaan aan een pub-quiz en het leek me leuk om er weer 1 te doen. Dus we hebben gevraagd of we met een DOV team ook mee mochten doen, dat vond de Kempvis geen probleem.

Na een oproep binnen de vereniging, bleek er toch een hoop mensen gewoon het bad in te willen, maar we hadden vier mensen die wel mee wilde doen. Arie, Adri en de Pascallen. Aangevuld met Inez was dat de benodigde 5 personen.

Op de betreffende vrijdagavond was het inderdaad vrij druk in de kantine en bleken er iets van 15 teams mee te doen. Iedereen kreeg een eigen tafel in de kantine met een eigen score formulier voor in totaal 8 ronden met elke 10 vragen. We moesten ook nog iets van een teamnaam verzinnen en we zijn gegaan voor de onderduikers....

Deze rondes waren:

- Raad het dier ronde
- Filmmuziek ronde
- Prijzen ronde
- Muziek ronde
- 4 wat meer algemene rondes
- Bonusvraag

Voor raad het dier krijgen we een plaatje met dierenneuzen en moest we opschrijven welk dier bij neus hoorde

Bij de 4 algemene rondes werden er vragen gesteld, waarvan dan de antwoorden op het formulier moesten schrijven.

Er waren vragen zoals:

- Wat is de grootste stad die geologisch in Europa ligt
- Hoe heet dodenrijk van de Vikingen
-

Gelukkig waren er ook een paar simpele vragen zoals:

- Hoeveel medailles heeft het Nederlands waterpolo team ooit gewonnen op de olympische spelen
- Hoeveel gouden medailles heeft ene of andere zwemmer ooit gewonnen op de olympische spelen en op hoeveel spelen.

Tijdens de filmmuziek ronde werd er steeds een stukje muziek afgespeeld waarbij we dan de film moesten raden.

Na elke ronde werden de kaartjes van de betreffende ronde ingenomen en werden de antwoorden verteld, waarbij je dan zelf op een formuliertje kan aankruisen wat je punten waren. De kaartjes werden daarnaast door een apart groepje na gekeken.

Na 4 ronden dachten we dat het wat minder goed met ons ging. We hadden namelijk pas iets van 30 punten van de maximaal 40 mogelijk punten. Bij tussenuitslag begon het slechtste team echter met 18

punten en het bleek dat we op een gedeelte eerste plek stonden.

Na de eerste vier ronde waren er nog 2 algemene rondes, de prijzen ronde en de muziek ronde. Bij de prijzen ronde krijgen we 15 plaatjes van prijzen. Volgens werden er 10 beschrijvingen voor gelezen, waarna we het nummer van de prijs moesten invullen op ons formuliertje

Na de prijzen ronde was het tijd voor de laatste ronde de muziek ronde. Hierbij werd er steeds een muziek nummer afgespeeld en moesten we de artiest en de titel van het nummer opschrijven voor een half punt per goed antwoord. (hierbij hadden we ook versterking van Paul en Robert die inmiddels uit het zwembad waren).

Als laatste werd nog een benaderingsvraag gesteld, zodat er bij een gelijke stand altijd een winnaar was en die vraag was, hoeveel doelpunten hebben het dames en heren team van de waterpolo team van de Kempvis gemaakt in het eerste deel van de competitie.

Uiteindelijk kwam de uitslag en bleek de onderduikers op ½ punt tweede te zijn geworden.....

Het was in ieder geval een gezellig avond.... Voor de geïnteresseerde personen onder ons heb ik nog een paar vragen uit de pub quiz verzameld in een kleine mini quiz....

Pascal Gunneweg

Pub quiz vragen:

Vraag 1: Welke Vogel komt het meeste voor in de wereld

Vraag 2: Wie zong de titel song het spijt me gepresenteerd door Caroline Tensens

Vraag 3: Wat is de grootste stad van het geografische Europa

Vraag 4: Hoeveel medailles heeft Michael Phelbs gehaald op alle Olympische spelen

Vraag 5: Wat is de voornaam van renaissance schilder Michelangelo

Vraag 6: Welke **kleur** komt het meeste voor in alle vlaggen op de wereld

Antwoord 1 : Kip
Antwoord 2 : Anita Meyer
Antwoord 3 : Moskou
Antwoord 4 : 28
Antwoord 5 : Michelangelo
Antwoord 6 : Rood

Duikzwoeger

Enkele jaren geleden heeft Janko Reintjes (een ex-lid) een beeldje gemaakt in de vorm van een duiker. Dit kunstwerkje heeft inmiddels de naam gekregen van Duikzwoeger, vraag me niet waarom. (Wie het antwoord daarop wel weet wordt vriendelijk verzocht dit aan de redactie te melden!) In ieder geval heeft het bestuur gemeend om dit beeldje als 'wisselbeker' in te zetten om een blijk van waardering uit te spreken naar een lid die zich zeer verdienstelijk gemaakt heeft voor de vereniging.

Dit beeldje wordt traditiegetrouw doorgegeven op de Algemene Leden Vergadering met een woordje van de voorzitter. In 2019 nam Adri afscheid als secretaris en bestuurslid en uiteraard kreeg hij ook de Duikzwoeger! Adri is bijna elke vrijdagavond aanwezig, heeft inmiddels tientallen snorkelduikers opgeleid met het mede door hem ontwikkelde Snorkelprogramma voor Volwassenen, weet iedere keer een leuk en gevarieerd trainingsschema op te zetten en dus ook zeer actief binnen het bestuur.

Kortom, de keus voor **Adri Broersen** was absoluut geen moeilijke!

De voorgangers van Adri zijn:

1. **Pascal Gunneweg.** Pascal had het beeldje vanwege zijn tomeloze inzet en de vele jaren als voorzitter van DOV Botlek.
2. **Arie Tameris.** Arie was zeven jaar lang het vaste en vertrouwde gezicht achter de bar in het clubhuis op vrijdagavond. Dat vonden wij een zeer goede reden om hem de duikzwoeger te overhandigen. Arie heeft gelukkig voor waardige opvolgers gezorgd in de personen van Patty, Michel, Pascal Gunneweg en Martin.
3. **Inez Verhagen.** Jarenlang heeft Inez een prachtig clubblad voor ons gemaakt, en dat terwijl ze aan het einde niet eens meer lid was. De stilte in de kantine op die vrijdagavonden dat het clubblad werd uitgedeeld is legendarisch. Ik ben ook zeer blij dat Max deze traditie voortzet, al mist hij nog wel een "kopijaanjager".
4. **Ingrid Ruisch.** Het bestuur vond dat de Duikzwoeger in 2014 naar Ingrid Ruisch moest gaan, aangezien zij jarenlang één van de drijvende krachten is geweest bij de evenementen van DOV Botlek. Helaas mag Ingrid om medische redenen niet meer duiken, maar dat weerhoudt haar er niet van om actief te blijven en nog steeds regelmatig te trainen en te helpen. En als je haar rond Halloween denkt te missen, kijk dan nog eens heel goed naar die enge (!) dame aan de bar...
5. **Max Mersel,** jawel onze huidige redacteur! Max geeft sinds 2014 invulling aan ons clubblad en dat kost toch elke keer weer een hoop energie. Wij kunnen hem daar bij helpen: als iedereen een stukje schrijft of een artikel uit krant of tijdschrift haalt en dat aan Max geeft, dan hebben we zo een goed gevuld clubblad en geven we Max een (luxe)probleem!
6. **Patty van Fessem,** onze onvermoeibare barvrouw is een graag gezien lid in de kantine. Vervolgens heeft zij ook letterlijk de aankleding van DOV Botlek ter hand genomen en ook bij Patty geldt: als je haar rond Halloween denkt te missen, kijk dan nog eens heel goed naar die (andere) enge (!) dame aan de bar... Helaas heeft Patty haar lidmaatschap opgezegd, maar ze is er nog wel regelmatig.
7. **Henk van Gijzen** zet zich al lange tijd in om het opleidingsniveau van de DOV leden op te krikken. Daarnaast is hij is zeer begaan met de jeugdleden als een van de instructeurs ScubaDoe.
8. **Michael Ruisch.** Michael is al jaren druk met het organiseren van diverse evenementen, zoals de BBQ's bij trainingen en duiken, de reanimatielessen en meer recent heeft hij het zeelandweekend weten te reanimeren.

Training Perslucht

De persluchttraining in januari werd gegeven door Laura Maisan en had als thema “problemen oplossen onder water.”

Paul, Robbert, Marco, Amber en ik gingen dus met Laura te water terwijl Adri, Arie, Pascal, Pascal en Inez in de kantine meededen aan de eerste pubquiz van ZV “de Kempvis.”

Een uur lang hielden we ons bezig met je fles opnieuw vast maken, ademen uit een blazende automaat, kramp verhelpen en nog wat andere bijzondere verrichtingen onder water. En o ja, om het nog wat lastiger te maken deden we alles met onze buitenwater handschoenen aan!

Een erg leuke les!

Dank je wel, Laura en alle buddy's.

Peter

Opleidingen (herhaling)

Binnen DOV Botlek hebben we een redelijk aantal instructeurs en we werken samen met MaiDiving. We kunnen daarom in principe nagenoeg alle opleidingen en specialisaties aanbieden. Wellicht is het niet bij iedereen (meer) bekend maar op dat gebied werken we vraaggestuurd. Als een lid een opleidingswens heeft horen we dat graag en dan kunnen we kijken of er een instructeur is die een lesprogramma kan maken en vervolgens maken we duidelijke afspraken. Dat hoeft overigens niet altijd een (NOB) erkende specialisatie te zijn, maar kan ook wat extra theorie zijn voorafgaande aan een trainingsavond.

Als ik naar mezelf kijk vind ik het leuk om een korte specialisatie te organiseren en te geven, maar niet

om wekenlang een duikopleiding te geven.

Tot slot nog wat mogelijke onderwerpen ter inspiratie:

- Gebruik zuurstofkoffer;
- EHBO oefening (zwembad en/of buitenwater);
- Nettentraining;
- Zoeken en bergen;
- Nachtduiken (was vroeger losse lesmodule);
- Getijdeduiken (was vroeger losse lesmodule);
- Lijnsignalen (zwembad en/of buitenwater).

Inmiddels heeft Maarten aangegeven dat hij het leuk vindt om wat EHBO-lessen te verzorgen zodat we ook kleine ongevallen kunnen behandelen. Verder zie ik nog altijd graag jullie wensen en suggesties!

Peter

Weer duiken na hartfalen?

Vorig jaar viel het mij op dat één van onze leden, Leo Turkenburg, al een tijdje niet meer op de training was gezien. Ik schrok best wel toen hij vertelde dat hij een hartinfarct heeft gehad. Bij de EHBO les leren we daar natuurlijk van alles over, maar dit kwam wel erg dicht bij! Bij een hartinfarct (of hartaanval) raakt een bloedvat van het hart plotseling afgesloten. Het meest voorkomende signaal is een drukkende pijn op de borst, die kan uitstralen naar andere delen van je lichaam. Overigens kunnen de signalen bij vrouwen en mannen wezenlijk verschillen, waardoor een hartinfarct vaak niet herkend wordt bij vrouwen. *Direct 112 bellen is belangrijk.* Hoe eerder het bloedvat weer open is, hoe beter.

Leo vertelt hoe het begon: *Ik had veel last van mijn knie en was ziek thuis omdat ik met mijn werkzaamheden veel op m'n knieën moet zitten. De specialist stuurde me naar de fysio, om mijn spieren sterker te maken. Zo gezegd zo gedaan: op de hometrainer, de roeitrainer en daarnaast veel oefeningen. Alleen op de roeitrainer, ongeveer 12 minuten, begon ik wel te zweten en naar lucht te happen, maar na een tijdje zakte dat weer en schonk ik er geen aandacht meer aan.*

Met de bedrijfsarts was ik overeen gekomen om weer 4 uurtjes te gaan werken. De eerste week ging dat goed, rustig aan! In de nachtdienst was ik dus om half 4 thuis en om vier uur lag ik in bed. Maar om 7 uur werd ik wakker van de pijn in mijn borst die steeds heftiger werd. "Bel 112", riep ik naar mijn vrouw die ook wakker was geschrokken.

"Kleed je maar aan, als dat nog gaat", zei ze en belde 112: pijn in de borst, tinteling in de linker arm, zweten en benauwdheid. Kortom: alle symptomen van een hartinfarct. Na een kwartier stond de ambulance voor de deur. Er werd een hartfilmpje gemaakt en ik werd gelijk door gestuurd naar een cardioloog. Deze bepaalde wat er verder moest gebeuren: naar het Erasmus ziekenhuis! Om half 9 diezelfde dag lag ik op de operatietafel en werden er 3 stents gezet in de kransslagader. Ik was er gelukkig op tijd bij en er zijn geen littekens te zien.

Leo heeft er gelukkig niets aan over gehouden en traint ook weer mee (als hij niet moet werken). Na een aantal revalidatietrainingen kwam bij hem de vraag op of hij ook weer mocht duiken. En uiteraard ook de zorg als daar een Nee op zou komen...

Ik had daarom die vraag namens hem gesteld aan duikerarts mevrouw Olga de Bakker. Haar antwoord luidde:

"Hallo Peter, zie bijgaande tekst uit de richtlijnen cardiologie en duiken, samengesteld door collega

cardioloog/duikerarts Rienk Rienks.

Deze richtlijn kan hij dan meenemen naar zijn eigen cardioloog. Mocht daar aan worden voldaan, dan kan hij bij mij terecht, minimaal 1 jaar na het hartinfarct, voor een duikkeuring.

Na een doorgemaakt acuut coronair syndroom (ACS: instabiele angina pectoris, myocardinfarct) is betrokkene gedurende een jaar niet geschikt om te duiken. Het duiken kan daarna weer worden hervat als aan een aantal voorwaarden is voldaan: er moet sprake zijn van een goede inspanningstolerantie (13 METS), waarbij geen ischemie meer aantoonbaar is, en er mag geen sprake zijn van haemodynamisch belangrijke of potentieel levensbedreigende ritmestoornissen. De ejectiefractie moet > 40 % bedragen, en er mag geen medicatie worden gebruikt ter behandeling van ernstige ritmestoornissen. Het gebruik van beta-blokkers is geen bezwaar mits er een voldoende inspanningstolerantie is (13 METS). Voor een status na een Percutane Coronaire Interventie (PCI: PTCA (Dotter), stent) en CABG (coronary artery bypass grafting) gelden dezelfde voorwaarden als na ACS. Reden voor het tijdsinterval tussen de coronaire event en het hervatten van het duiken is, dat zich in het eerste jaar na zo'n event de meeste complicaties voordoen (ritmestoornissen, restenoserig van behandelde coronairvaten, re-infarctering, plotselinge hartdood). Voor het hervatten van het duiken dient betrokkene door een cardioloog te worden onderzocht, waarbij een inspanningstest, en vaak tevens een echocardiogram en een 24 uren ambulante ritmeregistratie (Holter) moeten worden verricht.

Hartelijke groet,
mw. dr. Olga de Bakker, sportduikerarts”

Ik ben blij dat we een uitgebreid netwerk hebben om dit soort vragen te (laten) beantwoorden en natuurlijk ben ik vooral blij dat Leo er niets aan heeft overgehouden !

Peter & Leo

Onderzoek koraalriffen Antillen

De Wageningen Universiteit doet onderzoek naar de koraalriffen van de (Nederlandse) Antillen. Regelmatig publiceren zij hun resultaten en blijkt dat het niet goed gaat met de natuur in de Caribische delen van Nederland. De verschillende ecosystemen worden bedreigd door onder meer invasieve exoten, overbevissing, loslopend vee en klimaatverandering. Bovendien wordt er niet genoeg ondernomen tegen deze bedreigingen, waardoor het toekomstperspectief slecht is. De onderzoekers stellen vast dat er vier belangrijke bedreigingen zijn voor het ecosysteem: loslopend vee, invasieve exoten, klimaatverandering en overbevissing. Kustontwikkeling, erosie en eutrofiëring van het koraalrif door nutriënten en afvalwater zijn ook belangrijke bedreigingen, maar kwamen in deze studie niet apart aan de orde.

Invasieve exoten, ofwel dieren en planten die niet van oudsher in het ecosysteem aanwezig zijn vormen een wereldwijd probleem, maar eiland-ecosystemen zijn extra kwetsbaar voor biologische invasies. Twee schrijnende voorbeelden in Caribisch Nederland zijn de koraalduivel, die het koraal en de daarin levende vissen ernstig bedreigt, en de rubberliaan, die inheemse planten overwoekert en vervangt. Invasieve exoten zijn niet alleen schadelijk voor de ecologie maar ook voor de economie, industrie, gezondheidszorg en het toerisme.

Ook de gevolgen van klimaatverandering zijn erg ongunstig voor het Caribisch gebied. Een warmere en zuurdere zee leidt tot erosie en verslechtering van het koraal, net als de hogere intensiteit van stormen. Een warmer en vochtiger klimaat is gunstig voor muggen die ziektes dragen en zal de kans op voedselinfecties en dierinfecties vergroten. Zeeschildpadden zullen het moeilijker krijgen, terwijl invasieve soorten juist profiteren van klimaatverandering. In de maandelijkse nieuwsbrief van de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) staan updates over lopend onderzoek van verschillende partijen. En kijk ook eens bij de weblinks:

<https://www.wur.nl/nl/nieuws/Natuur-in-Caribisch-Nederland-zwaar-onder-druk.htm>
<https://www.wur.nl/nl/nieuws/Koraalriffen-van-de-Nederlandse-Antillen-gaan-binnen-15-jaar-verloren.htm>

Duikje Paul en Peter

Soms heb je ineens zin en tijd om in het weekend een duikje te maken. Zo reageerde Paul positief op mijn vraag of er een buddy was die op zaterdag 16 februari 2019 kon en wilde duiken. We spraken af om 10u30 bij Kerkweg. Vooraf kreeg ik een WhatsApp dat Paul alles dubbel gechecked had en er klaar voor was, dus op naar de duik! Het was een prachtige dag, met een zonnetje en daar aangekomen bleek het lekker rustig te zijn. Wel wat andere duikers, maar niet helemaal in Scharendijke parkeren ;-)

Op het laatste moment had ik besloten om toch in droogpak te duiken en niet –zoals Pascal

Gunneweg en ik nog bij de nieuwjaarsduik hadden gedaan – in natpak. Op de duikplaats kwam ik er achter dat ik daardoor toch een wel erg essentieel uitrustingsstuk miste: mijn duikcap! Aangezien 20 tot 40 procent van al je lichaamswarmte het lichaam verlaat via het hoofd, zou dat toch wel heel erg koud worden. Ooit heb ik een duik gemaakt waarbij mijn buddy ook zijn cap vergeten was. Een

geïmproviseerde kap gemaakt van een pyjama was volgens zijn zeggen echt niet effectief.

Gelukkig had Paul niet alleen alles dubbel gecontroleerd maar hij heeft ook nog wat extra uitrustingsstukken in de auto liggen! De watertemperatuur lag tussen de 5 en 7°C en het was over het algemeen zeer helder. Ook wel erg doods en soms erg stoffig. En waar je normaal over de kreeften struikelt, was het onderwaterdomein nu volledig opgeëist door krabben!

Wel hebben we ook een bijzondere krab gezien: de *hooiwagenkrab*. Herkenbaar aan zijn lange poten. En die liep gewoon los, te wachten totdat Paul hem (of haar?) op de foto vast zou leggen.

De foto's zijn gemaakt door Paul.

Peter

Genoom van witte Haai in kaart gebracht.

Het blijkt maar liefst anderhalf keer groter te zijn dan dat van ons.

De witte haai: wie kent 'm niet? Het enorme roofdier – dat tot wel zes meter lang kan worden – spreekt tot de verbeelding. En toch is er ook nog best veel wat we niet van de witte haai weten. Wat dat betreft hebben onderzoekers nu een enorme stap gezet: ze hebben het genoom van de haai ontcijferd.

Stabiel genoom

Het wijst uit dat de witte haai een omvangrijk genoom heeft: het is ongeveer anderhalf keer groter dan dat van ons. Daarnaast hebben onderzoekers in het genoom verschillende genetische veranderingen aangetroffen die het evolutionaire succes van grote en langlevende haaien zoals de witte haai mogelijk kunnen verklaren. Zo is er sprake van positieve selectie in talloze genen die een belangrijke rol spelen in het handhaven van de stabiliteit van het genoom. Je moet dan bijvoorbeeld denken aan genen die belangrijk zijn voor het signaleren en repareren van beschadigd DNA, kortom: genen die het DNA beschermen en ervoor zorgen dat het genoom stabiel blijft.

Springende genen

Wat verder opvalt, is dat het genoom van de witte haai veel 'springende genen' herbergt. Het gaat dan met name om het type LINEs (En dat heeft zowel positieve als negatieve gevolgen. Sommige stukjes DNA kunnen van positie veranderen in het genoom. Ze springen als het ware van het ene chromosoom naar het andere. Als deze springende genen – of transposons – op de verkeerde plek terechtkomen, kunnen ze schade veroorzaken. Maar af en toe levert een verdwaald transposon toch een voordeel op). "Van deze LINEs weten we dat ze genominstabiliteit veroorzaken," aldus onderzoeker Michael Stanhope. In het geval van de witte haai lijken de springende genen echter niet per se een negatief effect te hebben; mogelijk zijn ze de drijvende kracht achter het ontstaan van een breed scala aan DNA-reparatiemechanismen dat het genoom uiteindelijk juist stabiel maakt.

Wondgenezing

Haaïen staan bekend om hun razendsnelle wondgenezing. En in het genoom van de witte haai hebben onderzoekers verschillende aanwijzingen gevonden die kunnen verklaren waarom zelfs heel grote wonden van een haai zo snel helen. Zo lijkt er sprake te zijn van positieve selectie op genen die belangrijk zijn bij de wondgenezing, waaronder een gen dat ervoor zorgt dat bloed snel stolt. Het onderzoek geeft niet alleen meer inzicht in de witte haai, maar kan ook implicaties hebben voor mensen. Zo kan het helpen in de strijd tegen kanker. Je zou namelijk denken dat de kans op kanker toeneemt naarmate een dier groter wordt – en dus meer cellen krijgt – en langer leeft – waardoor er meer tijd is voor het ontstaan van DNA-beschadigingen. Maar verrassend genoeg geldt voor veel grote, langlevende dieren – zoals de witte haai – dat ze niet vaker dan mensen kanker krijgen. Het suggereert dat ze op de één of andere manier tegen de ziekte beschermd worden. In het geval van de witte haai lijken de genen die het genoom stabiel houden daarin een sleutelrol te spelen en het mogelijk te maken voor de witte haai om én een groot lichaam te hebben én lang te leven. "Genominstabiliteit is een belangrijk probleem dat ten grondslag ligt aan veel ernstige ziekten onder mensen," aldus onderzoeker Mahmood Shivji. "En nu hebben we ontdekt dat de natuur slimme strategieën heeft ontwikkeld om het genoom in deze grote, langlevende haaïen stabiel te houden. Er valt nog veel te leren over deze evolutionaire wonderen, waaronder zaken die mogelijk nuttig zijn in de strijd tegen kanker en oudersomsziekten en helpen bij een betere wondgenezing onder mensen."

Meervallen met tentakels op hun snuit ontdekt

De tentakels moeten vrouwtjes ervan overtuigen dat de mannetjes goede vaders zullen zijn.

Onderzoekers ontdekten de meervallen met de tentakels op het gezicht in het Amazonewoud. De opmerkelijke vissen kunnen tot zes verschillende soorten worden gerekend die ons allemaal tot voor kort onbekend waren. "We ontdekten zes nieuwe, heel coole soorten meervallen in het Amazone- en Orinoco-bekken," vertelt onderzoeker Lesley de Souza. "Ze hebben tentakels op hun snuit, stekels die bijna als een soort klauwen uit hun hoofd steken (...) en hun lichaam is bedekt met benige platen die

bijna een soort harnas vormen. Het zijn strijders. Superhelden onder de vissen.” *Ancistrus patronus*: één van de zes ontdekte soorten.

Rolverdeling

De zes nieuwe soorten meervallen behoren allemaal tot het geslacht *Ancistrus* en zijn tussen de 7 en 16 centimeter lang. Bij deze meervallen is de rolverdeling vrij duidelijk: mannetjes zorgen voor de jongen, bewaken het nest en verjagen eventuele roofdieren. Met de tentakels op de snuit willen de mannetjes aan potentiële partners laten weten dat ze zeer geschikt zijn voor dat takenpakket. “Het idee is dat wanneer een vrouwelijke vis een mannetje met deze tentakels ziet, deze tentakels in de ogen van het vrouwtje op eitjes lijken. En dat geeft haar het idee dat hij een goede vader is die in staat is om nageslacht voort te brengen en te beschermen.

Bedreigingen

De nieuwe soorten zijn te vinden in heldere, snelstromende rivieren in delen van Venezuela, Colombia en Guyana. “Als je in het juiste leefgebied bent, vind je er een hoop,” aldus De Souza. “Maar ze zijn heel gevoelig voor subtiele veranderingen in hun omgeving, we hebben dat gezien op plekken waar ze eerst veelvuldig voorkwamen en nu – door vernietiging van leefgebied – schaars zijn.” Het leefgebied van de vissen wordt onder meer bedreigd door grootschalige landbouw, ontbossing en de zoektocht naar goud. “Mijnbouwers woelen de rivierbodem om (...) Een ander effect van de zoektocht naar goud is het gebruik van kwik om het goud te scheiden. Dit heeft invloed op alle wilde soorten én op de lokale bevolking die deze vissen en andere soorten eet.”

Om het leefgebied van de meervallen – en dus ook de meervallen zelf – tegen ondergang te behoeden, is het zaak dat onderzoekers eerst in kaart brengen wie er nu eigenlijk in dit leefgebied wonen. “Alles begint met het benoemen van soorten en bepalen hoeveel soorten je hebt (...) daarna kun je de ecologie en gedrag bestuderen en actie ondernemen om soorten te behouden. Neem bijvoorbeeld *Ancistrus kelleræ* (één van de soorten die door De Souza en collega’s is ontdekt, red.). Deze soort kennen we alleen van de hooglanden in Guyana en het ecosysteem.

De tentakels in close-up.

Afbeeldingen: Jonathan W. Armbruster

wordt momenteel bedreigd door het delven van goud, maar nu de soort een naam heeft, kunnen we ons met deze endemische vissoort hard maken voor behoud van het gebied.”

**Wijzigingen in email adressen gaarne doorgeven aan de secretaris
Jaco Heuvelman en Max Mersel.**

**I.v.m. de veiligheid dient op elke zwembadles,
de zuurstof-, EHBO- + reanimatiekoffer
aanwezig te zijn.**

Zwembadtraining: 29 maart t/m 28 juni 2019

Datum	Training	Instructeur	Lesdoel
29 Maart	Conditie	Maarten	De kleine Boot
5 April	Conditie	Pascal G.	Zie Henk
12 April	Techniek PU	?	Bouyancy
19 April	GEEN LES	Goede Vrijdag	
26 April	Conditie	Adri	Circuit
3 Mei	Techniek	Henk	Je buddy
10 Mei	PU	?	Nettentraining
17 Mei	Conditie	Martin	Plank en bal
24 Mei	Techniek	Maarten	Van A naar B
31 Mei	Game time	Pascal P.	Spelavond
7 Juni	Techniek	Peter	Skills
14 Juni	PU	?	<i>Onderwatercommunicatie</i>
21 Juni	Conditie	Pascal G	Oude technieken 2
28 Juni	Open avond	Bestuur	<i>Familie introductie</i> avond